

Griendencollege

Programma van toetsing en afsluiting 2022 - 2024

Vak: Nederlands 3KBL

Docenten: J. Huisman / M. Demandt / M. Steehouwer / D / J. Zijderveld / L. Zwartbol
2022-2024

Je slaat dit format dus twee keer op. Een keer als vakwerkplan en een keer als PTA]

Doelstelling:

Het vak Nederlands kent grofweg drie doelstellingen waar de leerling aan dient te voldoen:

Ten eerste staat het vak Nederlands in dienst van alle andere vakken. Taal is het middel ter communicatie en staat hiermee in verbinding met de andere vakken. De taal maakt het eveneens mogelijk voor de leerlingen om het vak Nederlands op zich te kunnen volgen.

Een tweede doelstelling is dat de leerlingen worden voorbereid op de eindtermen zoals gegeven in de Syllabus Nederlands Vmbo van het College voor Toetsen en Examens (2020). Hierin worden die eisen beschreven waaraan de leerling dient te voldoen wil hij het examen met goed gevolg afleggen voor het vak Nederlands.

Tot slot leiden wij de leerlingen op door middel van het vak Nederlands voor deelname en participatie in de huidige en toekomstige maatschappij. Hierin dienen zij autonoom te kunnen functioneren. Taal is hierbij het instrument. De Commissie Meijerink heeft in 2009 gesteld dat elke leerling die het Vmbo verlaat dient te voldoen aan referentieniveau 2F (Meijerink, 2009). Dit niveau behelst alle vaardigheden die noodzakelijk en voorwaardelijk zijn om daadwerkelijk autonoom deel te kunnen nemen aan de maatschappij. Deze doelstelling wordt breder getrokken dan alleen het vak Nederlands binnen het Griendencollege; elk vak gebruikt taal als communicatiemiddel, bij elk vak wordt gewerkt aan het behalen van deze doelstelling

Doelen:

De volgende doelen (exameneenheden) behelzen het programma Nederlands:

NE/K/1	Oriëntatie op leren en werken
NE/K/2	Basisvaardigheden
NE/K/3	Leervaardigheden voor het vak Nederlands
NE/K/4	Luister- en kijkvaardigheid
NE/K/5	Spreek- en gespreksvaardigheid
NE/K/6	Leesvaardigheid
NE/K/7	Schrijfvaardigheid
NE/K/8	Fictie

Aanvullend specifiek voor GT:

- NE/V/1 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie
- NE/V/2 Schrijven op basis van documentatie
- NE/V/3 Vaardigheden in samenhang

Middelen:

Methode Nieuw Nederlands in elk leerjaar op elk niveau

Examens afkomstig van www.examenblad.nl

Verdiepende lesstof afkomstig van:

- Uitgeverij Pak diverse uitgaves (specifiek voor taalvaardigheid; werkwoordspelling en algemene spelling, woordenschat vergroten, stijl)
- VO-Content
- www.eindexamensite.nl
- www.facet.nl

Manier van aftoetsen:

Toetsen gebeurt voornamelijk schriftelijk in de vorm van klassikale afname in de toetsweken. Daarnaast wordt ook mondeling en door middel van beeld getoetst (vlogs). Eveneens wordt door middel van werkstukvormen getoetst.

Beschikbare uren:

Volgens onderstaande lessentabel vinden de lessen plaats

Afdeling ↓	Leerjaar 1	Leerjaar 2	Leerjaar 3	Leerjaar 4
BBL	4	4	3	4
KBL	4	4	3	4
TL	3	4	3	4

PTA Nederlands Leerweg: KBL 3					
Periode	Eindtermen/deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm, -duur (en evt. toetscode) SE-week: Ja/Nee	Herkansing ja/nee?	Weging
3.1	<p>Ne/k/2 Basisvaardigheden Ik kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken, informatie verwerven, informatie verwerken en presenteren.</p> <p>Ne/k/3 Leervaardigheden voor het vak Nederlands -ik kan strategieën kiezen en hanteren die afgestemd zijn op het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk- en spreek- en gespreksdoelen. -ik kan strategieën kiezen die het eigen taalleerproces bevorderen. -ik kan compenserende strategieën kiezen en hanteren wanneer de eigen taal of communicatieve kennis tekortschiet: informatie afleiden uit de context - woordenboek gebruiken - vragen wat iets betekent - omschrijvingen gebruiken- non-verbale middelen benutten</p> <p>Ne/K/6 Leesvaardigheid -ik kan leesstrategieën hanteren:</p>	<p>-ik leer hoofdzaken- en hoofdgedachte uit de tekst te halen -ik leer wat een kernzin is in een alinea -ik leer wat het tekstdoel is en voor welk publiek het is bedoeld -ik leer wat de tekstverbanden opsomming, tegenstelling, voorbeeld, tijdsvolgorde en oorzaak-gevolg zijn en de bijbehorende signaalwoorden te herkennen -ik leer wat een mening, argument en conclusie is en ik kan deze herkennen en in de tekst terug vinden -ik leer welke functie de lay-out van een tekst heeft. -ik leer wat de functies zijn van verschillende afbeeldingen</p>	<p>Leesvaardigheid A Ne-k301 Schriftelijk, 50 minuten SE-week: Ja</p>	Ja	2

	<p>globaal lezen, zoekend lezen, intensief lezen</p> <p>-ik kan compenserende strategieën gebruiken wanneer de eigen taalkennis tekortschiet: informatie afleiden uit de context- vragen naar betekenis - woordenboek gebruiken</p> <p>-ik kan de functie van beeld en opmaak in een tekst herkennen: titel- tussenkopjes- illustraties- lettertypes- tekst- en alinea- indeling</p> <p>-ik kan het schrijfdoel van de auteur aangeven: informatie verstrekken- overtuigen- een mening geven- tot handelen aanzetten- amuseren- gevoelens oproepen / uitdrukken</p> <p>-ik kan een tekst indelen in betekenisvolle eenheden en de relaties tussen die eenheden benoemen.</p> <p>-ik kan van de kern van een tekst de hoofdgedachte van de verschillende tekstdelen geven en de functie van de delen benoemen.</p> <p>-ik kan uit een tekst de betekenis afleiden van een voor de strekking van de tekst belangrijk woord, belangrijke woordgroep of zin.</p> <p>-ik kan met behulp van een voorgestructureerde opdracht van een eenvoudige korte tekst een globale</p>				
--	--	--	--	--	--

	<p>samenvatting geven, waarin hoofdonderwerp, hoofdgedachte en de gedachtegang in de tekst verwoord zijn.</p> <p>-ik kan op eenvoudig niveau verschillende tekstrelaties herkennen, zoals: oorzaak/gevolg- doel/middel- algemene uitspraak/voorbeeld- tegenstelling- opsomming- voorwaarde argumenten/ conclusie</p> <p>-ik kan talige middelen herkennen die een schrijver hanteert om zijn of haar doel te bereiken, zoals beeldspraak en ironie.</p> <p>-ik kan een oordeel geven over de tekst en dit toelichten op grond van aanwijsbare tekstgegevens.</p>				
3.2	<p>Ne/k/2 Basisvaardigheden Zie 3.1</p> <p>Ne/k/3 Leervaardigheden voor het vak Nederlands Zie 3.1</p>	<p>-ik leer en weet waarom spelling een belangrijk onderdeel is van mijn taalvaardigheid</p> <p>-ik leer en weet waarom en op welk niveau ik spelling dien te beheersen in relatie tot het centraal eindexamen</p> <p>-ik herhaal, leer en oefen met de hoofdletters en leestekens</p> <p>-ik herhaal, leer en oefen met de werkwoordspelling. Daarbij leer ik een schema te hanteren</p> <p>--ik herhaal, leer en oefen hoe ik lastige werkwoorden en leenwerkwoorden kan vervoegen</p> <p>-ik herhaal, leer en oefen met welke woorden wel aan elkaar geschreven dienen te worden en welke niet en waarom</p>	<p>Taalverzorging Ne-k302 Schriftelijk, 100 minuten SE-week: Ja</p>	Ja	2

		<ul style="list-style-type: none"> -ik herhaal, leer en oefen in het herkennen van een samengestelde zin -ik herhaal, leer en oefen met de werkwoordspelling in samengestelde zinnen -ik herhaal, leer en oefen met de juiste woordvolgorde in samengestelde zinnen -ik herhaal, leer en oefen met de meervoudsvormen -ik herhaal, leer en oefen met de verwijswaarden -ik herhaal, leer en oefen met het zo foutloos mogelijk spellen -ik herhaal en oefen met alle vormen van werkwoordspelling die behandeld zijn -ik leer de spellingscontrole te gebruiken op de pc -ik krijg gerichte feedback van de docent over mijn gemaakte opdrachten 			
3.3	<p>Ne/k/2 Basisvaardigheden Zie 3.1</p> <p>Ne/k/3 Leervaardigheden voor het vak Nederlands Zie 3.1</p> <p>Ne/k/7 Schrijfvaardigheid -ik kan schrijfstrategieën hanteren: een schrijfplan maken- informatie verwerven, verwerken en verstrekken- op basis van reacties en suggesties van anderen de tekst herschrijven. -ik kan compenserende strategieën kiezen en hanteren wanneer de eigen taalkennis tekortschiet- omschrijvingen gebruiken-</p>	<ul style="list-style-type: none"> -ik leer de inhoud van een zakelijke e-mail schrijven -ik leer hoe de vorm van een zakelijke e-mail eruit ziet -ik leer de inhoud van een zakelijke brief schrijven -ik leer hoe de vorm van een zakelijke brief eruit ziet -ik leer wat het doel en nut van formulieren is -ik leer het verschil tussen een papieren en digitaal formulier invullen -ik leer hoe ik een formulier moet invullen -ik leer wat een verslag is -ik leer het verschil tussen een zakelijk en persoonlijk verslag -ik leer hoe ik een verslag moet schrijven -ik leer wat een overtuigende tekst is -ik leer meningen en argumenten in een tekst herkennen -ik leer hoe ik een overtuigende tekst moet schrijven 	<p>Schrijfvaardigheid A Ne-k303 Schriftelijk, 50 minuten SE-week: Ja</p>	Ja	2

	<p>hulpmiddelen gebruiken zoals woordenboek, spellingcontrole</p> <p>-ik kan het schrijfdoel in teksten tot uitdrukking brengen:- informatie geven - informatie vragen - overtuigen- een mening geven - tot handelen aanzetten</p> <p>-ik kan het schrijfdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten lezerspubliek:</p> <p>- taalgebruik: woordkeuze, toon, zinsbouw</p> <p>-lezerspubliek: directe omgeving, instanties, geadresseerden met een hogere status</p> <p>-ik kan conventies hanteren met betrekking tot tekstsoorten, tekst- en alineaopbouw, spelling en interpunctie en uiterlijke verzorging.</p> <p>-ik kan beschikbare elektronische hulpmiddelen in het schrijfproces gebruiken.</p>				
3.4	<p>Ne/k/2 Basisvaardigheden Zie 3.1</p> <p>Ne/k/3 Leervaardigheden voor het vak Nederlands Zie 3.1</p> <p>Ne/k/5 Spreek- en gespreksvaardigheden -ik kan relevante informatie verzamelen en verwerken t.b.v. de gespreksituatie.</p>	<p>-ik leer vragen stellen om informatie te verzamelen</p> <p>-ik leer door te vragen om meer informatie te krijgen</p> <p>-ik leer hoe ik op kritiek moet reageren</p> <p>-ik leer op een beleefde manier kritiek geven</p> <p>-ik leer mezelf presenteren in een gesprek</p> <p>-ik leer kort mondeling verslag doen</p> <p>-ik leer een gebeurtenis in chronologische volgorde te vertellen</p> <p>-ik leer hoe ik moet overleggen en besluiten nemen</p>	<p>Spreek- en gespreksvaardigheid Ne-k304 Vlog, 5/10 minuten SE-week: Nee</p>	Nee	1

	<ul style="list-style-type: none"> -ik kan strategieën hanteren t.b.v. de spreek- en gespreksituatie. -ik kan compenserende strategieën kiezen en hanteren. -ik kan het spreek-/luisterdoel in de situatie tot uitdrukking brengen. -ik kan het spreek-/luisterdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten gesprekken. -ik kan het spreekdoel en de reacties van anderen herkennen. -ik kan in spreek- en gespreksituaties taalvarianten herkennen en daarop inspelen.	<p>-ik leer deel te nemen aan een eenvoudig overleg</p>			
--	--	---	--	--	--

	<p>Ne/k/2 Basisvaardigheden Zie 3.1</p> <p>Ne/k/3 Leervaardigheden voor het vak Nederlands Zie 3.1</p> <p>Ne/k/8 Fictie</p> <ul style="list-style-type: none"> -ik kan verschillende soorten fictiewerk herkennen. -ik kan de situatie en het denken en handelen van de personage in het fictiewerk beschrijven. -ik kan de relatie tussen het fictiewerk en de werkelijkheid toelichten. -ik kan de kenmerken van fictie in het fictiewerk aanwijzen. -ik kan relevante achtergrondinformatie verzamelen en selecteren. -ik kan een persoonlijke reactie geven op een fictiewerk en deze toelichten met voorbeelden uit het werk. 	<ul style="list-style-type: none"> -ik leer verschillende soorten fictie kennen en herkennen -ik leer de personages te beschrijven -ik leer hoe ik verschillende kenmerken kan beschrijven -ik leer mijn eigen mening te verwoorden over het fictiewerk -ik leer hoe ik een boekverslag kan maken -ik krijg feedback op het door mij gemaakte verslag 	<p>Fictie A Ne-k305 Praktische opdracht SE-week: Nee</p>	<p>Nee</p>	<p>2</p>
<p>Berekening cijfer schoolexamen: ((SE<code> x <weging>) + (SE<code> x <weging>)/ <weging totaal> = cijfer SE vak</p>					